

ДОКЛАД ЗА ИНЖЕНЕРНОГЕОЛОЖКИ И ХИДРОГЕОЛОЖКИ ПРОУЧВАНИЯ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад за инженерно-геоложки и хидро-геоложки условия на обект "ПЕШЕХОДЕН МОСТ в УПИ I-3а парк „Арпезос“ от кв.90 и УПИ I-3а парк от кв. 247 по ПУП-ПР на парк „Арпезос“, гр. Кърджали“, е възложен на ЕТ "Геостроймат" от инвеститора.

Задачата на проучването, съгласно договора, е да даде изчерпателна информация за геоложкия строеж, литоложките разновидности и хидрогеоложките условия в района на проучването.

С техническата задача се изисква, във фаза идеен проект, да се изясни геоложкия строеж, физико-механичните показатели на строителните почви, условията на фундиране и наличието на подземни води на площадката.

Изпълнен е следният обем полски и камерални работи:

- Издирване, събиране, избиране, извличане и ползване на архивни данни и информация от геоложки доклади;
- Инженерногеолошко обследване на района;
- Систематизиране, интерпретация и обобщаване на събраните съществуващи материали за съставяне на инженерно-геоложки доклад.

Извършените и отразени в доклада проучвания се проведеха през месец май и юни 2017 г. Използвана е архивна информация и данни от прокарани сондажи и шурфи при проучванията за обект „Парк Арпезос-север и Бизнес парк“, гр.Кърджали.

II. ОБЩА ЧАСТ

1. Геоложка изученост на района

В геолошко и хидрогеолошко отношение районът на Кърджали е добре изучен. Около площадката гравитират обекти проучвани за корекция и укрепване бреговете на р. Арда, за „МОЛ-Кърджали“, „Парк Арпезос-юг“, „Парк Арпезос север-висока част“, „Комплекс Пентагон“, „Пазар на производителите“ и др.

Районът на строителната площадка е проучван през 2007 г. от „Енергопроект“ ООД за укрепване бреговете на река Арда в района на гр. Кърджали, от СД „ПИКС“ – София, в източната част, като I етап, през 2008 г. и 2012 г. от ЕТ „Геостроймат-Йордан Делчев“, съответно като II, III и IV етап от проектирането на обект „Парк Арпезос-север и Бизнес парк“.

2. Физико-географска характеристика

Проучваната площадка се намира в централната част на гр. Кърджали на левия бряг на река Арда, непосредствено до моста, свързващ двете част на града.

Надморската височина на района е от 225 до 240 м, съответно в ниската и високата част на площадката.

В климатично отношение проучваният район се характеризира с умерено-континентален климат с изразено влияние на Бяло море при следните климатични компоненти:

- средната месечна температура се движи от 1,6°C /м.януари до 23,4°C през месец юли;
- средната месечна сума на валежите се движи от 31 мм през месец септември до 74 мм през месец май;
- средната максимална снежна покривка се движи от 0,4 см през месец април до 10,4 см през месец януари;

- преобладаващи ветрове за района са северните със средна скорост 2,5 м/сек /м.ноември/ до 3,6 м/сек /м.февруари/ и южните ветрове през месеците април и май със средна скорост от 3,8 м/сек до 3,2 м/сек;
- максимално проникване на мраз в почвата е 0,6 метра.

3. Геоложки, тектонски и хидрогеоложки очерк на района

В структурно отношение, районът на проучваната площадка се отличава със сложен геолого-тектонски строеж. Той се обуславя от продължителна еволюция с многократна смяна на палеодинамичните процеси и седиментационни режими, с активна палеовулканска и съвременна сеизмична дейност.

В геолошко отношение разглеждания район е изграден от скалите на неозоя – палеоген, неоген и кватернер.

Участъкът от долната тераса на река Арда, където се предвижда изграждането на пешеходен мост в парк „Арпезос-север”, се състои от долно олигоценски наслаги припокрити от кватернерни отложения .

• Долноолигоценски наслаги (Pg3)

- задруга на първия кисел вулканизъм (8 Pg3)

В нея се разделят три пачки, като в самия гр.Кърджали и южно от него следвайки западната граница на палеогенското понижение, профилът е представен от пачка кисели туфи, туфити, пясъчници, мергели и органогенни (рифови) варовици. Последните са изградени главно от варовити водорасли и колониални корали (характерни за куполовидните рифове). Съдържа още миди, охлюви, нумулити и др. В тях често се наблюдава окременяване.

Варовиците се разкриват в участъка на въжен мост – десен бряг (с куполообразна форма), където са изпълнени изкопите за подпорните стени.

В останалата част от района, предкватернерната подложка е представена от мергели – поделени на глинести пясъкливи и варовити мергели.

Неравномерното хоризонтално и вертикално разпределение на описаните скални и полускални разновидности, трудно позволяват да се обособят в добре оформени литоложки тела. В участъка на проучването преобладават варовиковите и мергелните хоризонти.

- задруга на втори средно кисел вулканизъм (9 Pg3)

Разкритията на задругата се установяват като различно широка ивица от гр.Кърджали на юг-югоизток от него.

Поделят се три главни пачки, като в участъка на гр.Кърджали е представена пачката от туфи, туфити, органогенни варовици и мергели. Общата им дебелина достига до 70 – 80 метра.

• Кватернер (Q)

Кватернерните отложения имат повсеместно разпространение и са с различна дебелина. За района на проучването са представени от делувиялни склонови натрупи и алувиални отложения. Последните имат широко развитие в долината на река Арда, където изграждат речните легла и речните тераси. Представени са от чакълесто-пясъкливи и пясъкливоглинести образowania, чийто площно разпространение се увеличава в долинните разширения. Дебелината им варира в широки граници от 2-3 до 10-12 метра, като в отделни участъци достига до 30 м.

В тектонско отношение районът се причислява към обширното Източно-родопско понижение, и по конкретно към Кърджалийския (Ардински) район. Последният съвпада с Арденската грабен-синклинала. Характерно за района е участието на относително маломощни приабонски и ологоценски вулканогенно-седиментни отложения.

В хидроложко отношение районът се характеризира с наличието на порови води, основно в алувиалните отложения на река Арда и пукнатинни води с временен характер вместени в олигоценските наслаги – туфи, пясъчници, мергели и варовици, изграждащи склоновете на река Арда в района на гр.Кърджали.

Пукнатинните води се формират през валежни периоди и се дренират в подножието на скатите на реката. В терасните материали на река Арда са формирани порови води, които са в пряка хидравлична връзка с водните стоежи на реката.

III. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

1.Инженерногеоложка характеристика на литоложките разновидности

В геолошко отношение районът е изграден от палеогенски седименти – варовици, мергели и туфи, припокрити с изкуствени насипи, глини, алувиални пясъци и чакъли от терасата на река Арда.

В проучваната площадка са установени следните литоложки разновидности:

A/Изкуствен насип - разновидност 1

Той е представен от чакъли с пясък и глина, и строителни материали. В момента на проучването почти цялата площадка е насипана и заравнена. Изкуственият насип е установен в обсега на всички геоложки изработки, отразени в цитираните геоложки доклади от стари проучвания.

Мощност: 1,0 м - 4,5 м.

Група на почвата /съгласно НППФ 2-03-01/: „**B**” – насипни почви

Група почви /съгласно Наредба 2/23.07.2007 за проектиране в земетръсни райони/: „**D**“

При фундиране на съоръжения и сгради върху насипните материали следва да бъдат извършени лабораторни изследвания за уплътняване на насипа и доказване на тяхната носимоспособност.

При необходимост може да бъде извършено донасипване и уплътняване на площадката.

Б/Чернозем - разновидност 2

Той е представен от черна хумусна глина, като се разкрива само във високата част на площадката (над водопада).

Мощност: 1,0 м - 1,5 м.

Група на почвата/съгласно НППФ 2-03-01/: „**В**” – органични почви

Група почви /съгласно Наредба 2/23.07.2007 за проектиране в земеръсни райони/: „**D**“

Негоден за фундиране!

В/Глини - разновидност 3

Те са светло кафяви до жълтеникави на цвят, праховопесъкливи, с варовити ядки и повлекла в средно до твърдо пластична консистенция. Разкриват се само във високата част на площадката (над водопада).

Мощност: 1,5 м - 2,0 м.

Физичните и якостните показатели на тази почва са посочени по архивни данни от лабораторни изследвания съгласно доклада на СД „Пикс“, София.

При проектиране да се приеме:

- специфична плътност	ρ_s	=	2,68 g/cm ³
- обемна плътност	ρ_n	=	1,87 g/cm ³
- обемна плътност на скелета	ρ_d	=	1,45 g/cm ³
- обемна на порите	n	=	0,466
- коефициент на порите	e	=	0,850
- водно съдържание	W	=	28,52 %
- граници на протичане	W _i	=	55,66 %
- граници на източване	W _p	=	21,24 %
- показател на пластичност	I _p	=	35,03 %

- показател на консистенция	I_c	=	0,787
- степен на водонасищане	S_r	=	0,85
Якост на срязване /върхова/			
- ъгъл на вътрешно триене	φ	=	21,64 °
- кохезия	C	=	0,48 10^5 Pa
Якост на срязване /остатъчна/			
- ъгъл на вътрешно триене	φ	=	20,55 °
- кохезия	C	=	0,40 10^5 Pa
Съгласно НППФ 2-03-01 определяме:			
- таблична стойност на натоварването	R_0	=	250 kN/m ²
- модул на обща деформация	E_0	=	300 kN/m ²
- откоси			1 : 1
- категория на изкопа			Ср.земна
- група на земната основа			„А”
/съгласно НППФ 2-03-01/			
- група почви			
/съгласно Наредба 2/23.07.2007 за проектиране в			
земетръсни райони/			„В”

Г/Чакъли /терасни материали/ – разновидност 4

Те са представени от разноръннести чакъли, валуни с песъклив запълнител. Съставът на чакълестите материали е представен от метаморфни и седиментни скали. Те са с разнообразен петрографски състав - мрамори, варовици, андезити, пясъчници и др. Късовете са с неправилна форма, плоски, заоблени и полузаоблени. Пясъкът като запълнител е светло кафяв, средно до едро зърнест.

Мощността им в района на проучването е от 3,0 – 5,0 метра.

Физичните и якостните показатели на тази почва са посочени по литературни данни и от лабораторни изследвания, съгласно доклада на СД „Пикс“, София.

При проектиране да се приеме:

- специфична плътност	ρ_s	=	2,68 g/cm ³
- обемна плътност	ρ_n	=	1,70 g/cm ³
Съгласно НППФ 2-03-01 определяме:			
- таблична стойност на натоварването	R_0	=	350 kN/m ²
- модул на обща деформация	E_0	=	400 kN/m ²
- ъгъл на вътрешно триене (нормативен)	φ_n	=	40,0 °

- ъгъл на вътрешно триене (изчислителен)	$\varphi_{и}$	=	35,0 °
- откоси			1 : 1
- категория на изкопа			Ср.земна
- група на земната основа /съгласно НППФ 2-03-01/			„А”
- група почви /съгласно Наредба 2/23.07.2007 за проектиране в земетръсни райони/			„В”

Д/Изветрели мергели – разновидност 5

Те са глинести от сиви до жълто-зелени на цвят, меки, силно променени и изветрели. Скалата е силно ронлива, слабо споена, натрошава се на дребни късчета с неправилна форма. Във вода набухва, увеличава обема си и образува микролюспеста каша. Силно хигроскопична е. Текстурата е масивна, а структурата е псамо-алевро-пелитово-микролюспеста. Мощността на изветрялата част е 1,20-1,50 метра. Тази разновидност е установена в МС №1 и МС №7.

Физичните и якостните показатели на тази почва са посочени по литературни и архивни данни:

При проектиране да се приеме:

- специфична плътност	ρ_s	=	2,80 g/cm ³
- обемна плътност	ρ_n	=	2,46 g/cm ³
- обемна плътност на скелета	ρ_d	=	2,44 g/cm ³
- обем на порите	n	=	12,61 %
- якост на едноосен натиск	P	=	44 МПа

Съгласно НППФ 2-03-01 определяме:

- таблична стойност на натоварването	R_0	=	350 kN/m ²
- модул на обща деформация	E_0	=	450 kN/m ²
- ъгъл на вътрешно триене (нормативен)	φ_n	=	40,0 °
- ъгъл на вътрешно триене (изчислителен)	$\varphi_{и}$	=	35,0 °
- откоси			1 : 1
- категория на изкопа			Ср.земна
- група на земната основа /съгласно НППФ 2-03-01/			„А”
- група почви /съгласно Наредба 2/23.07.2007/			„А”

Д/Мергели – разновидност 6

Те са сиви до жълто-зелени на цвят, слоисти, на места напукани, като пукнатините са с неопределена посока. Скалата е силно хигроскопична. Текстурата е масивна, а структурата е псамо-алевро-пелитово-микролюспеста. Мощността не беше премината напълно, но се предполага, че е по-голяма от 10 м. Тази разновидност е установена в МС №1 и МС №7.

Физичните и якостните показатели на тази почва са посочени по литературни и архивни данни:

При проектиране да се приеме:

- специфична плътност	ρ_s	=	2,90 g/cm ³
- обемна плътност	ρ_n	=	2,56 g/cm ³
- обемна плътност на скелета	ρ_d	=	2,55 g/cm ³
- обем на порите	n	=	10,40 %
- якост на едноосен натиск	P	=	74 МПа

Съгласно НППФ 2-03-01 определяме:

- таблична стойност на натоварването	R_0	=	500 kN/m ²
- модул на обща деформация	E_0	=	1000 kN/m ²
- откоси			1 : 0,3
- категория на изкопа			Сл. скали
- група на земната основа /съгласно НППФ 2-03-01/			„А”
- група почви /съгласно Наредба 2/23.07.2007 за проектиране в земетръсни райони/			„А”

2. Хидрогеоложки условия

Подземните води в района на строителната площадка са превързани към чакълесто-песъкливия хоризонт от терасата на река Арда. Същите образуват издържан водоносен хоризонт и са в пряка връзка с водите на реката. Подземните води са порови по тип и не напорни по характер. Подхранването им става от инфилтрация на валежни води и от реката.

По данни от архивни проучвания, коефициентът на филтрация се движи в широки граници – от 80 m/d до 238 m/d. Относителните дебити, получени от изградени опитни кладенци в района са от 3-5 m³/s/m, при установена проводимост на пласта T= 500 – 1000 m²/d. Тези стойности определят водоносния хоризонт като силно водообилен. Оценката на динамичния разход на потока, направен при хидравличен наклон на подземния поток I = 0,002 и ширина B = 200 м, е Qд = 482 m³/d = 5,5 dm³/s

По време на проучване, месец октомври 2012 г., са установени водни нива на дълбочина от 3,00 – 4,50 м от повърхността. Проведените опитни водочерпения в МС 1 с кота терен 229,10 оборудван като наблюдателен кладенец се измери свободно водно ниво СВН = 3,90 м. При работа на помпата в продължение на 5 часа при черпене с дебит 5 l/s се получи водно понижение в сондажа от 2,20 м. Химичният състав на водата е характеризира като хидрокарбонатно-сулфатно калциева с неутрална реакция РН 7,3 – 7,8. Водата е не агресивна спрямо бетон с ниска степен на корозионна активност спрямо подземни метални съоръжения.

3. Сеизмични условия

Съгласно правилника за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, гр.Кърджали попада в зона с интензивност VIII степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник с коефициент на сиезмичност Kс = 0,15.

4. Условия за фундиране

Проучените и обобщени архивни данни и информация, отразени в настоящия доклад показват, че фундирането може да се извърши в разновидности No 3, 4, 5 и 6 в съответствие със стойностите на показателите за физикомеханичните им свойства.

Препоръчваме и по преценка на конструктура да се използва пилотно фундиране на съоръженията, като за работния проект е необходимо да се изпълнят сондажи под всички колони и устои на съоръжението за установяване точната дълбочина на здравите скали.

IV. Заключение

Въз основа на проведените инженерногеоложките проучвания на обект „Пешеходен мост в УПИ I, кв.90 по ПУП-ПР на парк Арпезос-север”, гр.Кърджали, могат да се направят следните изводи и препоръки:

1. Районът в участъка на проучването се изгражда от насипи, глини, терасните материали на река Арда, които са представени от разнотърнести чакъли, валуни с песъклив запълнител и основната скална подложка от изветрели мергели и мергели.

В тектонско отношение районът се причислява към обширното Източно-родопско понижение. Не са установени тектонски прояви от по-висок порядък.

2. Физико-геоложки явления и процеси, като свлачища и срутища, които биха застрашили бъдещо строителство не са установени.

3. В хидрогеоложко отношение обектът на проучването се характеризира като силно водообилен с наличието на грунтови води в терасните материали на реката, които са в пряка хидравлична връзка с водните стоежи на същата.

4. Изкопите, в по-голямата си част, ще се изпълняват под вода, за което следва да се предвиди укрепване на самите изкопи и изпомпване на водата.

5.Основите на фундаменти могат да се полагат в разновидности No 3, 4, 5 и 6, като препоръчваме и по преценка на конструкция да се използва пилотно фундиране на съоръжението, имайки предвид големият водоприток и опасност от подмиване на фундаменти.

6.Предлагаме да се използва пилотна система от изливни пилоти, които да навлязат в здравите скали /разновидност 6/, като за работния проект е необходимо да се изпълнят сондажи под всички колони и устои на съоръжението.

		КАМУРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В РЕГИСТРАЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ	
ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСОБОБНОСТ			
Секция:		Регистрационен № 04249	
МДГЕ		инж. ЙОРДАН АТАНАСОВ ДЕЛЧЕВ	
Изготвил:			
Част на проекта:			
по удостоверение за ПП		инж.геолог И.Делчев	

ОЦЕНКА НА СЪОБЩЕСТВЕНАТА ПОЛЕЗНОСТ И СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ПОСРЕДСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

СПЕЦИАЛИСТ ПО УПРАВЛЕНИЕ

ПОДПИС: